

nt

naš tednik

LETO XXIX — Številka 12a 29. marca 1977 Cena 4.— šil. (4 din)
Poština plačana v gotovini P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

PROTESTNA VOŽNJA NA DUNAJ

Koroški Slovenci smo na številnih manifestacijah ter na dveh velikih demonstracijah (zgornja slika je z lanske celovške demonstracije) dokazali, da se hočemo za svoje pravice boriti. To velja tudi sedaj, po uspelem bojkotu štetja.

Protestiramo pri OZN! Avstrija naj odpravi diskriminacijo Slovencev

OZN: člen 4

Države-podpisnice obsojajo vsako propagando in vse organizacije, ki slonijo na idejah ali teorijah glede premoči neke rase ali neke skupine oseb določene barve ali narodne pripadnosti ali skušajo zagovarjati ali pospeševati katerikoli način sovraštva ras in rasne diskriminacije; obvezujejo se, da bodo poskrbele za neposredne in pozitivne ukrepe, da bodo iztrebile vsako ščuvanje k rasni diskriminaciji in vsa dejanja, ki diskriminirajo rase; v ta namen prevzemajo ob primernem upoštevanju načel, ki so zapisana v Splošni izjavi človekovih pravic ter tistih pravic, ki so izrecno imenovana v 5. členu te konvencije, med drugim sledeče obveznosti:

- vsako širjenje idej, ki imajo za podlago premoč neke rase ali sovraštvo ras, vsako ščuvanje k rasni diskriminaciji in vsako nasilje ali ščuvanje k temu proti neki rasi ali skupini oseb druge barve ali narodnostne pripadnosti ter vsako podporo rasistične dejavnosti vključno njenega finansiranja je treba izjaviti za dejanje, ki se kaznuje po zakonu,
- vse organizacije in vso organizirano ali drugo propagandno dejavnost, ki pospešuje rasno diskriminacijo in ki ščuva k le-tej, je treba izjaviti kot protizakonito ter jo je treba prepovedati in udeležbo pri taki organizaciji ali dejavnosti je treba priznati kot kaznivo po zakonu,
- ne sme se dopustiti, da državne ali krajevne oblasti ali javne službe pospešujejo rasno diskriminacijo ali ščuvajo k temu.

Zgornja slika kaže načrt proge: odhod bo iz dveh krajev, Pliberka in Celovca, od petih do pol šestih zjutraj. Z obeh zbirališč se odpeljemo po najkrajši poti v zrahljani koloni na Dunaj. Pred odhodom dobite na zbirališču točne zemljevide z začrtano progo, prav tako točno zarisano pot do zbirališč na robu Dunaja. Po dunajskih cestah pa se bomo vozili v strnjeni koloni.

Ker nočemo dopustiti, da bi zastopniki OZN, ki razpravljajo na Dunaju o odpravi narodnostne in rasne diskriminacije, dobili s strani avstrijskega zastopstva napačno sliko o resničnem položaju koroških Slovencev, smo se odločili, da poskrbimo, da bodo strokovnjaki OZN izvedeli neposredno iz naših ust, kako kritičen je postal položaj na Koroškem.

V interesu vsakega posameznega koroškega Slovenca mo-

ra biti, da sodeluje pri tej akciji, kajti če nas že avstrijska vlada in avstrijske stranke nečejo slišati, pa nas bodo slišali diplomati iz vseh kotov sveta, ki bodo potem poročali v svojih lastnih državah: o zastopavljanju, o šikanah in diskriminaciji, kateri smo izpostavljeni, če se hočemo posluževati tistih pravic, ki so nam po zakonih zagotovljene.

Na Dunaju pa bo — po končanem sprevedu po ulicah, na Jo-

sefsplatzu zaključna manifestacija. Zastopniki obeh osrednjih organizacij se bodo predstavili delegaciji diplomatov OZN, jim predali primerno informacijsko gradivo ter jih obvestili, da zakonodaja, katere se Avstrija tako hvali, pomeni nadaljnjo zmanjšanje narodnostnih pravic in kršenje avstrijske državne pogodbe. Obvestili bodo diplomate tudi, da hočemo koroški Slovenci živeti in se z vsemi sredstvi boriti.

Vstanimo in se branimo!

Na Dunaju zaseda v času od 28. marca do 14. aprila 1977 komisija za odstranjevanje vseh vrst rasne diskriminacije združenih narodov.

Med drugim bo poskušala Avstrija oz. njeni zastopniki prepričati na Dunaju zbrane mednarodne strokovnjake, da je manjšinsko vprašanje na Koroškem v najlepšem redu in da je zakon o narodnih skupnostih „najboljši“ na

svetu. Take in podobne izjave so avstrijski diplomati podali že večkrat na mednarodnem parketu, pred raznimi komisijami Organizacije združenih narodov.

Ne bomo dopustili, da bodo avstrijski zastopniki celo v naši državi „farbali“ zastopnike iz vsega sveta, jih vodili za nos, jim prikazali čim lepšo in zato neresnično sliko in jim s tem trosili pesek v oči.

Sami bomo povedali diplomatom iz celega sveta

KAKO NAS OBLASTI NA KOROŠKEM ŠIKANIRAJO IN ZAPOSTAVLJAJO, DA NAM NOČEJO DATI PRAVIC, DA HOČEJO ODVZETI ŠE TISTE MALOŠTEVILNE PRAVICE, KI JIH IMAMO!

V ta namen se bomo peljali na Dunaj

TER SKUPNO S PREDSTAVNIKI OBEH OSREDNJIH ORGANIZACIJ INFORMIRALI DRŽAVE TER POKAZALI AVSTRIJSKO VLADNO POLITIKO V PRAVI LUČI, PREDVSEM, KER SE BO NA DUNAJU MUDIL TUDI SAM GENERALNI TAJNIK OZN, AVSTRIJEC DR. KURT WALDHEIM.

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
dr. Franci Zwitter, l. r.

Narodni svet koroških Slovencev
dr. Matevž Grilc, l. r.

Pred letom dni se je 3500 ljudi močna demonstracija za naše pravice valila po dunajskem Ringu mimo parlamenta. Tudi v soboto se bomo z našimi avtomobili vozili v sprevedu direktno mimo parlamenta. V parlamentu so tri stranke sklenile zakone zoper nas.

V soboto VSI na Dunaj, da sami informiramo zastopnike Združenih narodov

Pred OZN protestiramo proti diskriminaciji!

Pred Organizacijo združenih narodov (UNO/OZN) je vprašanje neizpolnjenega člena bilo že večkrat predmet razpravljanj v raznih odborih te svetovne organizacije. Znanja so prizadevanja, da bi svojčas, ko se je Avstrija potegovala za Južni Tirol, zahtevali koroški Slovenci zase iste pravice, kakor jih je zahtevala avstrijska vlada za Južno Tirolsko. Zaman.

Od leta 1972 so prizadevanja po internacionalizaciji vprašanja koroških Slovencev dobila nov vzgon: septembra in oktobra 1972 je divjal na Koroškem lov na dvo-

jezične napise. Koroški Slovenci niso imeli v svoji državi nobene zaščite več, pa tudi sami se niso mogli počutiti varne, ko je žandarmerija gledala zraven, kako so dvojezične napise podirali, ne da bi ukrepala.

Zaupniki in odborniki Narodnega sveta koroških Slovencev ter Zveze slovenskih organizacij na Koroškem so se zbrali 11. oktobra 1972 v celovski Delavski zbornici ter sklenili problem internacionalizirati. Med drugim je bilo tedaj rečeno:

11. X. 1972 smo koroški Slovenci sklenili internacionalizacijo

„Odborniki Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij na Koroškem ter v njih vključenih organizacij, kot predstavniki slovenske narodnosti skupnosti z ogorčenjem obsojamo od nemških nacionalističnih organizacij organizirane pogrome proti minimalni izvedbi določila državne pogodbe o dvojezi-

nih topografskih označbah in napisih ter proti pravicam slovenskega prebivalstva kot manjšine nasploh, kakršne smo doživeli zadnje dni na Koroškem.

Ob eskalaciji nemškega nacionalizma, ob številnih nedvoumih grožnjah proti slovenski narodnosti skupnosti in njenim članom, ob hujskanju proti najvišjim

predstavnikom zvezne in deželne vlade, ter ob uporu proti oblastnim ukrepom in proti zakonu v prisotnosti policije, ne da bi le-ta ukrepala, se koroški Slovenci upravičeno čutimo ogrožene glede varnosti življenja in imetja. Nasilje in vzdušje sta sila podobna situaciji v letih 1934 do 1938, ki je potem privedla do nacističnega prevrata, do likvidacije avstrijske države in do poskusa fizične iztrebitve koroških Slovencev.

Ob taki situaciji smo koroški Slovenci prisiljeni, da se za dosego svojih pravic poslužimo, kakor svojčas avstrijska manjšina v Južnem Tirolu, možnosti apela na mednarodno javnost in na pristojne mednarodne ustanove. Zbrani odborniki zato pozivajo in pooblaščajo izvršna odbora Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, da čimprej najdeta pravno obliko za uresničitev takega apela

na mednarodni forum in da zadevno zaprosita za podporo in pomoč državo matičnega naroda SFR Jugoslavijo.“

Zlasti jugoslovanski zastopniki so vedno znova v tozadevnih odborih OZN opozarjali na neizpolnjeni člen 7 državne pogodbe, na razne diskriminatorne akcije, na nezadovoljivo avstrijsko zakonodajo, na delovanje nacističnih sil ter na diskriminatorično ugotavljanje manjšine.

Praksa dokazuje: avstrijski zastopniki pred odbori OZN niso povedali resnice!

Avstrijski zastopniki so v svojih poročilih in stališčih vedno spet trdili, da je manjšinsko vprašanje na Koroškem rešeno ali da je tik pred rešitvijo. Zamolčali so predvsem veliko razliko med zakoni in njihovim izpolnjevanjem, med teorijo in prakso torej ter poročali neresnico, čeprav so vedeli, da temu ni tako.

Naj naštejemo nekaj takih primerov:

ungeachtet dessen, ob sie das Deutsche beherrschen oder nicht, die slowenische Sprache gebrauchen. Bedient sich jemand persönlich dieses Rechtes, hat der Richter den Prozeß in Deutsch und Slowenisch zu führen (falls notwendig unter Beiziehung eines Dolmetsch).

● Das Bundesgesetz vom 6. Juli 1972 führt Bestimmungen über das Anbringen von zweisprachigen Bezeichnungen und Anschriften topographischer Natur in Gebieten Kärntens ein, die eine slowenische oder eine gemischte Bevölkerung aufweisen.

● Poročilo pa zamolči, da velja zakon o sodnem jeziku le za tri od devetih okrajnih sodišč na dvojezičnem ozemlju. Prav tako zamolči, in to je največja nesramnost, da se zakon o dvojezičnih napisih sploh ne izvaja, ker pač nemško-nacionalni krogi, dejanski gospodarji v deželi, tega ne dovolijo.

● Oktobra 1974 je OZN prav tako razpravljala o avstrijskem poročilu ter zavzela k njemu tudi obširno stališče. V njem je rečeno, da je avstrijski odgovor nezadovoljiv in deloma tudi pomanjkljiv. Avstrija namreč je neprijetna dejstva kratko malo zamolčala. Predvsem je v oceni OZN rečeno, da § 290 novega avstrijskega kazenskega zakonika sicer prepoveduje širjenje idej, ki temeljijo na premoči ras, nikakor pa ne prepoveduje pomoč rasističnim aktivistom in finansiranje le-teh.

Prav tako je v tistem poročilu tudi jasno zapisano, da manjšinske pravice nikakor niso odvisne od določenega odstotka. Avstrijski praksi zamolčanja pa je veljala pripomba, da je prav tako važna kakor zakonska določila (ki jih je Avstrija pridno naštevata) tudi njihova dejanska uporaba. Tako zveni v diplomatskem jeziku, če kdo kara svojega kolega-diplomata.

● Aprila 1975 je v svetu vprašanja človekovih pravic v gospodarskem in socialnem odboru OZN jugoslovanski zastopnik Zagorka Ilič ostro kritiziral Avstrijo zaradi nezadovoljivega položaja slovenske in hrvaške manjšine. Dejal je tudi, da Avstrija tolerira neonacistično delovanje na svojih tleh. Položaj se zaostrejuje tudi s predvidenim ugotavljanjem manjšine, ● je dejal Ilič. — V odgovoru je avstrijski zastopnik Mayerhofer zagovarjal ugotavljanje manjšine.

● Nekaj dni navrh je avstrijski poslanec pri OZN dr. Peter Jankowitsch na vprašanje, kaj da nameravajo ljudsko štetje posebne vrste, ki ni nič drugega kot ugotavljanje manjšine, pomeni Avstriji zunanjepolitično, ali bi utegnil nastati problem in kako gleda vlada na internacionalizacijo, odgovoril samo z znanimi formulami: ljud-

sko štetje posebne vrste je izraz suverenosti in ne more postati predmet mednarodne kritike, internacionalizacije pač ne moremo preprečiti, če jo kdo želi.

● Marca lani je na zaključnem zasedanju ekonomsko-socialnega sveta OZN opozoril jugoslovanski delegat Aleksander Božović na diskriminatorično obravnavo pravic manjšin po sklepu treh strank.

Za Avstrijo se je nato javil k besedi poslanec ÖVP prof. Ermacora, ki je sicer kot strokovnjak priznal, da klavzula o 25 odstotkih ni najboljše pot za določitev krajev, primerjal je topografijo Koroške celo s Ciprom, pač pa je trdil, da je Avstrija — razen krajevnih napisov — popolnoma izvršila in izpolnjuje člen 7 državne pogodbe.

● S tem je Ermacora pred mednarodnim forumom podal izjavo, o kateri je sam kot član bivše Kreiskyjeve študijske komisije moral vedeti, da ne ustreza resnici. V študijski komisiji namreč so prišli njeni člani do spoznanja, da je odprta še vrsta drugih točk.

Že prej pa je avstrijski zastopnik trdil, da je dognanje območja s strukturo mešanega prebivalstva notranjdržavna zadeva in zbadal jugoslovanskega zastopnika, češ kako more tuja država poznati to strukturo bolje kot domača država.

Jugoslovanski zastopnik Božović je nato odgovoril, da se Jugoslavija ne postavlja za sodnika, kajti najboljši sodnik o stanju je manjšina sama in avstrijski delegat prav dobro ve, kaj manjšina drži o trojnem sporazumu.

● Mesec dni navrh pa so v odboru za odpravo rasne diskriminacije, torej v odboru, ki zaseda trenutno na Dunaju, obravnavali tudi avstrijsko poročilo.

Zelo obširni statistični podatki, priloženi avstrijskemu poročilu, opozarjajo na nenavadno dejstvo, da na razmeroma majhnem ozemlju, na katerem žive pripadniki nemškega, slovenskega in hrvaškega naroda, obstaja okoli 25 jezikovnih kombinacij in kategorij in da umetno ločujejo slovenski jezik na slovenski in „vindiš“. Znano je, da so tako imenovano kategorijo „vindiš“, ki nima nobene etnične niti jezikovne osnove, sprejeli avstrijski nacisti leta 1939 kot podlago za etnično in fizično likvidiranje Slovencev v tretjem rajhu.

Podatki, ki jih je predložila avstrijska vlada, ne glede na vso nepopolnost in protislovja, vendarle dovolj jasno kažejo — je rekel jugoslovanski član komisije Devetak — da se število slovenskega in hrvaškega prebivalstva strahotno zmanjšuje in da grozi mračna perspektiva, da ta manjšina izgine, to pa je posledica nepopolne izpolnitve določil državne pogodbe.

Kdo so člani odbora proti rasni diskriminaciji

Odboru za odpravo rasne diskriminacije pripadajo kot člani strokovnjaki iz 18 držav (po eden), ki uživajo visok moralčen ugled. Imenujejo jih države-podpisnice med njihovimi državljanji ter delujejo v osebni funkciji. Vsako drugo leto izvolijo polovico članov za štiriletno periodo. Trenutno so v njej zastopane osebe iz sledečih držav: Egipt, Nigerija, Filipini, Ghana, ZRN, Kuvajt, Nizozemska, Ekvador, Maroko, Bolgarija, Sovjetska zveza, Panama, Indija, Francija, Jugoslavija, Iran, Avstrija in Argentina. Predsednik je Nizozemec Paul J. G. Kapteyn, poročevalec pa kuvajtski strokovnjak Fajes A. Sajegh. Še preden je postal zunanji minister, je Willibald Pahr postal avstrijski zastopnik v tem komiteju. Jugoslavijo zastopa posebni svetovalec v sekretariatu za zunanje zadeve SFRJ Silvo Devetak. Kuvajtski Sajegh je že pred dvema letoma poročal o nepopolnem avstrijskem poročilu temu odboru (glej tudi posebni članek). Tokratno zborovanje je 15. in traja od 28. marca do 15. aprila.

Na dunajski demonstraciji lani, je šel sprevod tudi mimo univerze

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 150.— din za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce štev. 2. 9065 Žrelec. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.

● V Avstrijskem poročilu v aprilu 1974 je rečeno, da je vse v najlepšem redu. Poročilo navaja le zakonska določila, ne pove pa ničesar o dejanski praksi. Citiramo dva odlomka iz njega, in sicer k vprašanju sodnega jezika in dvojezičnih napisov:

● Auf Grund dieses Gesetzes können die Eingaben in Slowenisch eingereicht werden, und das Gericht hat diese zu übersetzen. In Gerichtsverfahren dürfen die Prozeßparteien und andere Personen, die als Zeugen auftreten,

Na predvečer avstrijskega državnega praznika 1973, je bila prva demonstracija Solidarnostnega komiteja v Celovcu. Na tisoče udeležencev se je zbralo ob koncu na Starem trgu, pri zaključni manifestaciji. Tega si nihče ni pričakoval. V tem duhu moramo nadaljevati!